

HET CONCUBINAAT

Wat is concubinaat?

Concubinaat is het duurzaam samenleven van een man en een vrouw zonder dat ze gehuwd zijn. Concubinaat is als samenlevingsvorm niet wettelijk geregeld. Het gevolg hiervan is dat er misverstanden ontstaan ten aanzien van de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit deze relatie. Zo gaat de Surinaamse rechtspraak ervan uit dat beide partners bij beëindiging van de samenleving de goederen die hij of zij heeft ingebracht of gekocht, behoudt.

Dit zal middels een voorbeeld worden uitgelegd.

Sarinah woont al twaalf jaren samen met haar vriend. Omdat ze niet getrouwd zijn maar wel samenwonen, wordt deze relatie met haar vriend een *concubinaat* genoemd.

Samenlevingscontract

Als Sarinah meer rechten - en plichten - wilt hebben, moet ze deze met haar vriend afspreken. Maar niet zomaar. Ze moet een samenlevingscontract maken waarin ze de rechten en plichten tussen haar en haar vriend vastlegt. Dit kan ze het beste laten doen door een notaris. Niemand kan dan zeggen dat haar contract niet geldig is. Zo krijgt ze ook meer rechtszekerheid bij haar ongehuwd samenwonen.

Zonder samenlevingscontract

Als Sarinah en haar vriend geen samenlevingscontract maken, betekent het dat ze vrijwel geen rechten op elkaars goederen hebben. Bij de gemeenschappelijke goederen komt dit neer op het volgende:

- De koper is de eigenaar van de roerende goederen. Dit kan bewezen worden door de naam die op de aankoop bon staat. De waarde van de goederen behoort aan de eigenaar. Als het om onroerende goederen (huis, perceel) gaat, dan is degene op wiens naam het onroerend goed staat, de eigenaar.
- Als Sarinah heeft geholpen met het betalen van een goed dat op naam staat van haar vriend, dan heeft ze zogenaamde *vergoedingsrechten*. Ze heeft dan recht op terugbetaling van haar geld. Als niemand kan bewijzen van wie bijvoorbeeld een aangekochte tv is omdat er geen aankoopbonnen op naam zijn, hebben zowel Sarinah als haar vriend eigendomsrechten. De tv behoort aan beide toe.
- Als Sarinah en haar vriend in een huurhuis wonen en haar vriend heeft de huurovereenkomst met de huisbaas gesloten, dan heeft hij alle rechten op het huis. Hij kan Sarinah gewoon op straat zetten. Alleen als Sarinah bij de huurovereenkomst ook als medehuurder had ondertekend, zou ze niet zomaar uit de woning gezet kunnen worden.

HET CONCUBINAAT (2)

Afspraken maken in het samenlevingscontract

Sarinah en haar vriend kunnen in het samenlevingscontract heel veel laten vastleggen door de notaris. Zo kunnen ze afspraken maken over de goederen die ze samen gebruiken, over de woning waarin ze wonen en over het geld dat ze samen verdienen. Bij de notaris kunnen ze bijvoorbeeld afspraken maken over:

- **de gemeenschappelijke goederen**

Sarinah kan met haar vriend afspreken dat de goederen die tijdens het samenwonen worden gekocht, voor de helft van haar zijn en voor de helft van hem.

- **de gemeenschappelijk bewoonde woning**

Als Sarinah en haar vriend in een huurhuis wonen, kunnen ze ook hierover afspraken maken. Ze kunnen in het contract opnemen dat de huurovereenkomst met de huisbaas door haar en haar vriend gesloten wordt. Dit houdt in dat als Sarinah en haar vriend hun relatie zouden beëindigen, ze elkaar niet zomaar uit de woning kunnen zetten.

- **het eigen en gemeenschappelijk vermogen**

Sarinah kan met haar vriend afspreken dat er een *pseudo gemeenschap van goederen* naast een privévermogen bestaat. Het eerste wil zeggen dat zij en haar vriend een gezamenlijk vermogen hebben. Wat van haar vriend is, is ook van haar. En omgekeerd. Ze kunnen ook afspreken dat ze naast het gezamenlijk vermogen ook een eigen (privé) vermogen kunnen hebben. Bijvoorbeeld over het geld dat ze reeds eerder bezaten voordat ze elkaar leerden kennen. Of over eventuele erfenissen. Hierover moeten ze goede afspraken maken.

Kinderen en alimentatie

De kinderen die in de concubinaatrelatie van Sarinah geboren worden, zijn natuurlijke kinderen. Sarinah is de voogdes en de kinderen dragen haar familienaam. Als zij door Sarinah's vriend erkend worden, dragen ze zijn familienaam. Pas dan kunnen ze van hem erven.

Zowel Sarinah als haar vriend hebben een verzorgingsplicht ten opzichte van hun kinderen. Pas als de kinderen meerderjarig zijn, komt deze verplichting te vervallen. Als Sarinah of haar vriend de verplichting niet nakomen, kan zij of haar vriend stappen ondernemen om alimentatie van de andere partner te eisen voor de kinderen.

Kinderen hebben altijd recht op alimentatie van beide ouders. In dit geval maakt het niet uit of ze erkend zijn of niet. De Surinaamse wetgeving is op dit stuk heel erg duidelijk. Op de ouders rust een verzorgingsplicht. Als de verplichting tot alimenteren niet vrijwillig wordt nagekomen, kan men naar de rechter stappen.

Sarinah en haar vriend hebben echter geen recht op alimentatie van elkaar, omdat zij niet gehuwd zijn. Bij een concubinaatrelatie hangt het dus geheel van de ene partner af of hij de andere financiële steun wil geven of niet. Het is via de wet niet af te dwingen. De partners erven wettelijk ook niet van elkaar. Indien Sarinah en haar vriend elkaar iets willen nalaten, moeten ze dit door middel van een testament doen.